

Dřevo z Valašska mířilo na evropské trhy

Během 19. století způsobily nové lidské poznatky v oblasti vědy a techniky zásadní proměnu dosavadního života lidí a i způsobu jejich obživy.

I na Valašsko vtrhla kryta oblakem páry průmyslová revoluce a narušila staré pořádky fungování místní společnosti. Výrazně se promítla i do zdejšího lesního hospodaření, kdy po nesmělých začátcích se druhé polovině 19. století stal dřevozpracující průmysl nejvýraznějším odvětvím v rámci regionu.

Části původních lesních komplexů, které unikly zemědělské činnosti, poskytující stále hojné zásoby bukového a jedlového dřeva se staly vítaným zdrojem financí pro jednotlivce či podniky. Majitelé velkostatků nechávali ochotně těžit staré lesy, díky čemuž

si přišly na pěkné peníze. Hlavně Vsetín se stal dřevařským centrem pro podnikatele, kde fungovaly nábytkářské továrny Thonet, Jakob a Josef Khon a několik moderních parních pil (firmy Bratři Bůbelové, Josef Eissler a bratři) a odkud vytěžené dřevo z místních lesů vyváželo na evropské trhy.

KLÍČOVÁ PRO VÝVOZ BYLA ŘEKA BEČVA

Pro vývoz dřeva z oblasti se stala klíčová řeka Bečva, která za příznivých podmínek umožňovala plavení pltí. To představovalo nejlevnější variantu dopravy dřeva z oblasti, nacházející se tehdy mimo železniční tratě, během druhé poloviny 19. století se z oblasti plavilo až 100 pltí za rok. To trvala do roku 1885, kdy byla na Vsetín postavena železniční trať.

V lesích se začalo hospodářit dle moderních lesnických metod, což se projevilo hlavně opuštěním přirozené obnovy lesů a zavedením umělé sadby nepůvodních dřevin, hlavně smrku. Smrk se stal populární hospodářskou dřevinou, hlavně proto že rychle roste, má rovný kmen a široké hospodářské využití.

Ačkoli se těžba v oproti minulým staletím rapidně zvýšila, celková plocha lesů paradoxně narůstala, protože se začaly zalesňovat i neperpektivní zemědělské plochy. Dělo se tak ovšem hlavně smrkem, tato situace byla nejvýraznější na Rožnovsku, kde byla naprostá většina původních jedlobukových lesů bezohledně vykácena na konci 19. století za majitele velkostatku Armina Poppera.

Na Vsetínsku se udrželo větší zastoupení buku, proto-

že jej potřebovali jako surovinu do nábytkářských továren. V tomto období se tedy vytvořil neblahý trend výsadby smrkových monokultur, předávajících i ve 20. století.

Ekonomické hledisko převážilo a následky tohoto rozhodnutí pocítujeme dnes, kdy hospodářské a pro oblast nepřírozené lesy nejsou sto se bránit kůrovcové kalamitě a postupně odumírají.

Pavel Mašláň, Muzeum regionu Valašsko